

BOJOVÁ DOKUMENTACE

VRTULNÍKOVÉHO VÝSADKU

V článku uvádím nové poznatky na tvorbu podkladů k zabezpečení rozhodnutí velitele a bojovou dokumentaci pro vrtulníkový výsadek, která se zpracovává na stupni vševojskové divize. Tím chci doplnit článek ve VM 9/1977 o variantu **rozsahu a obsahového** zaměření plánovací dokumentace.

Zkušenosti potvrzují, že na stupni divize se po dobu přípravy bojového použití vrtulníkového výsadku vytváří **skupina pro plánování vrtulníkového výsadku** (SPVV). Tato skupina je **hlavním tvůrcem** přípravy včasných a reálných podkladů nejen pro rozhodnutí velitele, ale i nařízenou dokumentaci pro vrtulníkový výsadek.

V první části rozhodovacího procesu zpracovává obsahové zaměření:

1. Rozpočtu pro bojovou přepravu vzduchem a vysazení,
2. Návrhu zámyslu boje velitele divize pro bojové použití vrtulníkového výsadku,
3. Rozhodnutí velitele divize k bojovému použití vrtulníkového výsadku.

Rozpočet pro bojovou přepravu vzduchem a vysazení zpracuje štáb divize a pluku jak pomocný dokument předem.

Na základě rozhodnutí nadřízeného velitele a přidělení **počtu a typů** vrtulníků vypočítá optimální variantu, která bezprostředně ovlivní **bojové možnosti a způsob úkolování** vrtulníkového výsadku. Bezprostředně s tím vyvodí skutečnou **hodnotu** vysazených jednotek (celkovou hmotnost) a předpokládá **dobu** vedení bojové činnosti v týlu nepřítel.

Vzhledem k tomu, že v rozpočtu je v první části uvedena organizační struktura motostřeleckého praporu a v druhé části jednotky druhů vojsk, můžeme stanovit možnou variantu **zesílení**. Současně podle únosností vrtulníků i složení **zpětného odřadu**.

Tudíž na počátku rozhodovacího procesu **konkretizace rozpočtu** vytváří optimální variantu skutečné hodnoty vrtulníkového výsadku. To souběžně ovlivňuje i předpokládaný rozsah zabezpečení jednotlivými druhy vojsk.

Zámysl boje velitele vyjadřuje pravděpodobné a obecné bojové použití vrtulníkového výsadku, což odpovídá i časové relaci v souladu s metodikou velitele a štábu.

Uvedu na příkladech:

a) **K ovládnutí horských přechodů vysadit vrtulníkový výsadek v hodnotě zesíleného motostřeleckého praporu ve dvou variantách.**

V této fázi plánování není stanoveno přesné místo vysazení. Např. v rámci útočného pásma divize může být 3—5 přechodů. Přitom každý o jiné kapacitě a důležitosti, anebo téměř stejné hodnotě. Konkrétní prostor vysazení bude stanoven na základě podrobné analýzy veškerých podmínek a v souladu s úkolem divize.

Současně přívlasek zesílený prapor vytváří pro odborné náčelníky možnost předložit návrh na optimální přidělení jednotek, munice a materiálu.

b) **K zabezpečení překonání vodního toku MORAVA vysadit vrtulníkový výsadek v hodnotě zesíleného praporu. Předpokládaná hloubka vysazení 15—20 km, délka bojové činnosti 3—4 hodiny.**

V tomto případě opět není přesně stanoveno ovládnutí mostu, přepraviště anebo úseku, ale pouze orientace na předpokládaný charakter bojové činnosti. To vyžaduje, aby velitel a zejména štáb komplexně vyhodnotil situaci nepřítele na vodním toku, jeho přístupech, jakož i předpokládané prostory vysazení a vedení bojové činnosti.

Současně hloubka vysazení a délka bojové činnosti dává předpoklad pro rozpracování návrhu zabezpečení odborným náčelníkům.

Z tohoto můžeme vyvodit, že zpracování návrhu zámyslu boje je bezpodmínečně ovlivněno bojovými možnostmi vrtulníkového výsadku, které určitým způsobem limitují hloubku vysazení a délku bojové činnosti. Souběžně s tím i charakter bojového úkolu, jakož i způsob a rozsah podpory jednotkami druhů vojsk.

Rozhodnutí velitele divize k bojovému použití vrtulníkového výsadku zpravidla obsahuje:

Rozhodl jsem s využitím vrtulníkového výsadku do prostoru

... (varianta A) ... (varianta B) zabezpečit ...

... [číslo praporu od pluku] soustředit ve vyčkávacím prostoru

... [hlavní] ... [záložní] do ... [čas].

Nakládací místa [hlavní, záložní] ...

Prostor vysazení varianta A ...

varianta B ...

Bližší úkol: zničit nepřítele v prostoru vysazení s důrazem na ...

Následující úkol: rychlým manévrem ovládnout přechody přes řeku ... v úseku ... (prostoru) ... a udržet je do příchodu ... [číslování pluku, divize].

Ráz další činnosti: — v součinnosti s předsunutým [obcházecím] odřadem ... [číslování] zabezpečit ...

— být připraven částí sil zničit zjištěné prostředky jaderného napadení nepřítele [důležité objekty, cíle] v prostoru ...

Prostor soustředění vrtulníkového výsadku ... [po splnění bojového úkolu].

Ve prospěch vrtulníkového výsadku budou uskutečněny:

- ... (počet) letecké jaderné údery na zálohy nepřítele v prostoru ...
- ... (počet) plukovní vzlety stíhacího bombardovacího letectva na ...
- ... (počet) plukovní vzlety stíhacího letectva
- palebný přepad dělostřelectva v hodnotě ... dělostřeleckých oddílů.

Pro bojovou přepravu vzduchem jedním koloběhem je k dispozici ... [číslo] vrp s celkovým počtem ... (počet, typ vrtulníku).

K umlčení nepřítele oboustranně vzdušného koridoru (pásma průletu) je vyčleněno ... (počet, číslování dělostřeleckých oddílů).

Dělostřelecká podpora vysazení a vedení bojové činnosti vrtulníkového výsadku hodnotou ... (počet, číslování).

VS ve vyčkávacím prostoru ... (pro vrtulníkový výsadek) po vysazení ve variantě A ...

variantě B ...

Součinnost organizovat (způsob, doba) mezi vrtulníkovým výsadkem a:

- pluky útočícími na směr vysazení vrtulníkového výsadku,
- dopravním stíhacím a stíhacím bombardovacím letectvem,
- vojskem PVO s důrazem na směr, výšku bojového letu a pásmo bojového letu,
- raketovým vojskem a dělostřelectvem,
- jinými druhy vojska v závislosti na charakteru bojového úkolu vrtulníkového výsadku.

V druhé části rozhodovacího procesu skupina zpracovává tuto dokumentaci:

- předběžné nařízení pro vrtulníkový výsadek,
- plán použití vrtulníkového výsadku,
- bojové nařízení pro činnost vrtulníkového výsadku,
- plán organizace součinnosti.

Předběžné nařízení se vydává veliteli vrtulníkového výsadku k včasné informovanosti o nastávající činnosti a poskytnutí co nejvíce času na přípravu materiálního zabezpečení pro bojovou činnost v týlu nepřítele.

V předběžném nařízení se nesmí prozradit zámysl a doba zahájení příští bojové činnosti.

Předběžné nařízení pro vrtulníkový výsadek zpravidla obsahuje:

1. Připravit (počet slovem) mspr, který soustředit ve vyčkávacím prostoru do (čas).

2. Rekognoskovat nakládací místa od do Představitel ze skupiny bojového velení letectva (zástupce od vrtulníkového útvaru) se dostaví do prostoru v (hodin). Zabezpečit vytyčení pro přistávání vrtulníku

3. Bojové použití ve 2 variantách.

A: ovládnout horské přechody v (obecné určení např. DRAHANSKÁ VRCHOVINA nebo ČESKÝ LES.

B: ovládnout přechody přes vodní tok (např. VLTAVA, popřípadě úsek, který je totožný s šířkou útočného pásma divize).

4. Zesílení např. (počet) četa BzK, četa PTRS, četa PLdvK, přenosné protiletadlové komplety, tahače (GAZ-69, UAZ-469), ženijní četa, ženijní technika, četa radiačního a chemického průzkumu, týlové a technické zabezpečení, zvýšená zásoba munice, bude uskutečněno péčí (koho) od (jednotka). Velitel s jednotkou se hlásí ve (čas) na VS útvaru, nebo u velitele zpětného odřadu.

5. Pro bojovou přepravu vzduchem jedním koloběhem vyčleňují (počet) vrtulníků typu Mi-8 (Mi-2, Mi-4, Mi-6, Mi-24).

6. Bojové nařízení vydám veliteli vrtulníkového výsadku na VS ve
..... (hodina, den).
Současně poslední bod může být variabilně formulován například:
— bojové nařízení bude doručeno ve (hodina, den) na
..... (místo určení);
— k vydání bojového nařízení a k organizaci součinnosti se dostavte
..... (místo) ve (hodin, den).

Plán použití vrtulníkového výsadku (viz obr. 1) je hlavním bojovým dokumentem, kde jsou zakotveny rozhodující součinnostní vztahy druhů vojsk, které zabezpečují vrtulníkový výsadek.

Zpravidla se zpracovává na mapě 1:100 000. Obsahuje grafickou a textovou část.

A. Grafická část zpravidla obsahuje nejnutnější údaje:

- ve výchozím prostoru pro vysazení,
- během bojové přepravy vzduchem,
- v prostoru vysazení a vedení bojové činnosti.

Z údajů ve výchozím prostoru pro vysazení se uvádí:

- hlavní (záložní) prostor rozmístění vrtulníkového pluku;
- operační (záložní) letiště vrtulníkového pluku;
- letiště dočasného rozmístění vrtulníkového pluku;
- hlavní (záložní) prostor rozmístění vrtulníků palebné podpory;
- trať letu do vyčkávacího prostoru vrtulníkového výsadku;
- hlavní (záložní) vyčkávací prostor vrtulníkového výsadku;
- prostor soustředění zpětného odřadu;
- hlavní (záložní) nakládací místa;
- způsob přímého zajištění vyčkávacího prostoru vrtulníkového výsadku;
- místo velitelsko-pozorovacího stanoviště vrtulníkového výsadku, popřípadě VS velitele pluku (divize);
- způsob spojení s nadřazeným stupněm.

Během bojové přepravy vzduchem a vysazení se uvádí:

- osa trati letu vrtulníků s vyznačením výchozího bodu trati (VBT) otočného bodu trati (OBT s uvedením průběžného číslování) a stanovením bodu bojového rozchodu (BBR);
- předpokládaná čára dotyku dosažená prvosledovými jednotkami v době bojové přepravy vzduchem;
- vzdušný koridor, signály pro jeho otevření (uzavření);
- palebné postavení dělostřelectva zabezpečující let vrtulníků a podporu vrtulníkového výsadku;
- prostory střehu stíhacího a stíhacího bombardovacího letectva.

Z údajů v prostoru vysazení a vedení bojové činnosti se uvádí:

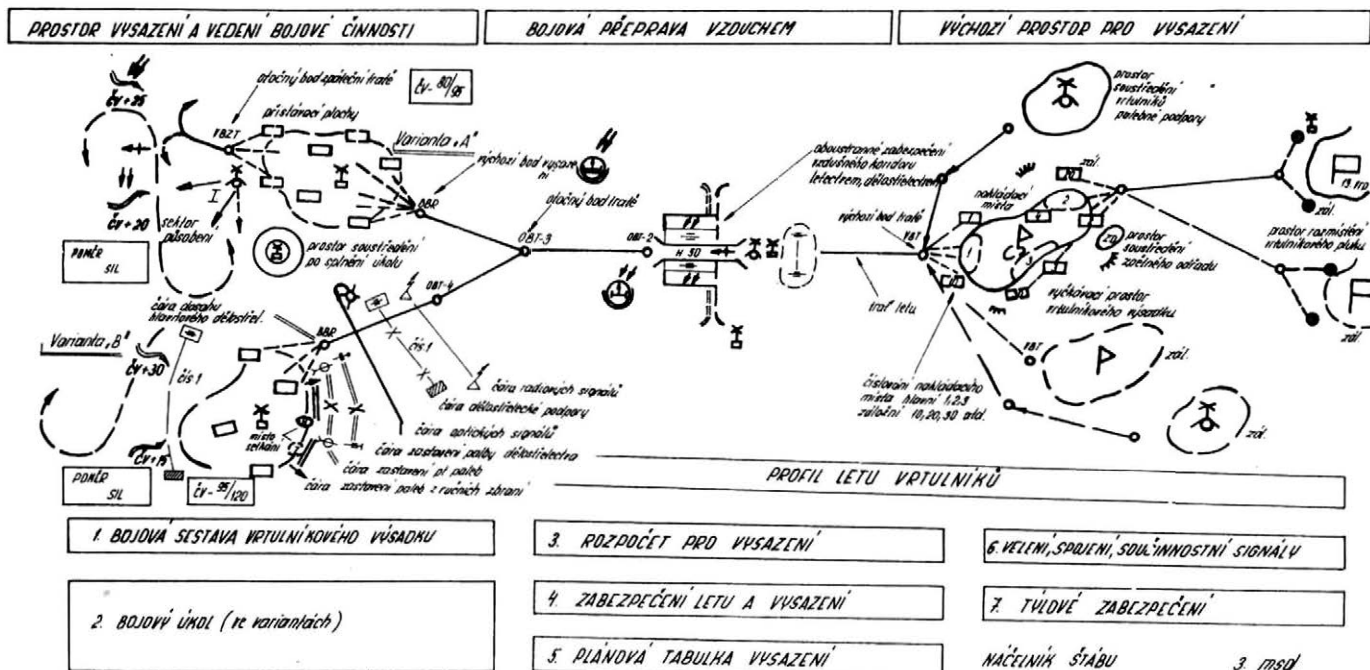
- předpokládané rozmístění, systém obrany, ochrany objektů (prostoru) nepříteli;
- systém PVO, stíhacího zabezpečení a rozmístění prostředků jaderného napadení nepříteli;
- rozmístění záloh nepříteli s důrazem na tankové, mechanizované a motorizované útvary v blízkosti prostoru vysazení, s časovým vyhodnocením jejich možného zásahu;

čj:

Schraluji:
VELITEL 3.msd
hodnost, prijmeni
datum podpisu (den)

PLÁN POUŽITÍ VRTULNÍKOVÉHO VÝSADKU 3. msd

TAJNE!
Vulisk jedinku
Počet listů:

Zoracoval: hodnost, prijmeni
Kreslil: hodnost, prijmeni
Datum rubrikovani

Obt. 1

NAČELNIK ŠTABU
hodnost

NAČELNÍK SKUPINY BOJOVÝCH VELENÍ LETECTVA
hodnost příjmení

- hlavní (záložní) přistávací plochy v obou variantách;
- způsob přímého zajištění se stanovením síly;
- směry postupů k objektům a do prostoru plnění úkolů;
- prostory, místa pro organizaci léček a výpadů;
- prostory, místa zřizování zátarasů s uvedením délky a hodnoty;
- prostory bojové činnosti výsadku se stanovením podrobného úkolu;
- stanovení výchozího bodu zpáteční trati (VBZT) z hlavní a záložní přistávací plochy;
- trať zpátečního letu vrtulníků;
- úkoly raketového vojska a dělostřelectva ve prospěch vrtulníkového výsadku;
- stíhací ochrana a letecká podpora bojové činnosti vrtulníkového výsadku;
- bezpečnostní čára při použití vlastních jaderných prostředků;
- součinnostní čáry jako čára rádiových (optických) signálů, čára dělostřelecké podpory, čára dosahu hlavního dělostřelectva a raketometů, čára zastavení paleb dělostřeleckých, protitankových a ručních zbraní, čára setkání, místo setkání velitelů, čára součinnosti s vlastním průzkumem;
- stanovení čáry rozhraní se speciálními jednotkami, odřady, které působí v týlu nepřítele;
- směr postupu vlastních pozemních jednotek ke sloučení;
- vyznačení prostorů vyhrazených pro jinou činnost;
- prostory zamořené chemickými nebo biologickými prostředky;
- prostory shromáždění výsadku po splnění bojového úkolu (při přechodu na jinou bojovou činnost, při vedení vlastních jaderných úderů na nepřítele);
- způsob rádiového spojení;
- místa velení;
- doba pohotovosti.

B. **Textová část** se zpravidla zpracovává ve formě tabulek s obsahem:

1. **Bojová sestava vrtulníkového výsadku**

a) **bojová sestava vrtulníků** během bojové přepravy vzduchem. Zde se uvádí například pluk v proudu letek, letky v proudu (hádka, klínu) rojů. Vzdálenost mezi letkami 1,5—2 km (za použití ZHN až 4 km), roji 300—500 m (až 1 km), vzdálenost a rozestupy mezi vrtulníky 50×50 m (100×100 — 200×200). Celková šířka, délka bojové sestavy, typ a počet vrtulníkového pluku. Z uvedeného vyplývá nejen šířka vzdušného koridoru, způsob oboustranného zabezpečení, ale i rychlá identifikace vrtulníků prvosledovými jednotkami za ztížených povětrnostních a pozorovacích podmínek;

b) **bojové sestavy vrtulníkového výsadku**

1, 2, 3, přepadová skupina (složení); 1, 2 úderná skupina (složení); pohyblivý odřad zatarasovací (složení); vševojsková a protitanková záloha (složení).

2. **Bojový úkol**

..... (číslo msp a msp) s (posilové a přidělené prostředky) vysadit ve dvou (počet) variantách s úkolem:

Varianta A: ovládnout přepraviště v prostoru, které v součinnosti s (předsunutým odřadem, číslo msp) udržet do příchodu hlavních sil (číslo) msd, td.

Varianta B: rozhodnou ztečí zničit nepřítele v prostoru do ČV + [uvedena časová hodnota např. ČV + 30 = ovládnout prostor za 30 minut po vysazení], ovládnout čáru (prostor) a zabránit proniknutí záloh nepřítele na směr

V obou variantách být připraven ničit nově zjištěné prostředky jaderného napadení nepřítele.

3. Rozpočet pro vysazení ve formě tabulky uvádí složení a počty motostřeleckého praporu, jednotek druhů vojsk a celkové údaje v rámci vrtulníkového výsadku. Při sestavení tabulky vycházíme z údajů (sloupců), které jsou uvedeny v pracovních dokumentech (rozpočet pro bojovou přepravu vzduchem a vysazení) a upřesněny na základě konkrétního počtu, typu vrtulníků, jakož i přidělených jednotek druhů vojsk.

4. Zabezpečení letu a vysazení vyjadřuje úkoly letectva, raketového vojska a dělostřelectva, útvarů PVO, které uskutečňuje ve prospěch vrtulníkového výsadku:

a) úkoly letectva — vzdušný průzkum, ochrana vrtulníkového výsadku, letecká podpora s uvedením doby, úsilí, kdo zabezpečí ve variantách;

b) úkoly raketového vojska a dělostřelectva — zničení (umlčení) prostředků jaderného napadení, zabezpečení bojové přepravy vzduchem ve vzdušném koridoru až po čáru, zpětný let vrtulníků od čáry zničení nepřítele v prostoru vysazení a vedení bojové činnosti, zabezpečení podpory bojové činnosti s uvedením doby, hodnoty v obou variantách;

c) úkoly útvarů PVO — při nakládání bojové techniky a nasednutí vrtulníkového výsadku ve vyčkávacím prostoru (nakládacích místech), během bojové přepravy vzduchem, dosažení vzdušného koridoru s uvedením doby a hodnoty.

5. Plánová tabulka vysazení (viz tab. 1) je součástí plánu použití vrtulníkového výsadku, kde je časově vyjádřen způsob bojové přepravy vzduchem a vysazení vrtulníkového výsadku z jednotlivých nakládacích míst na přistávací plochy.

Pro sestavení tabulky jsou rozhodující tyto údaje:

- jednotlivá nakládací místa u hlavního a záložního vyčkávacího prostoru;
- jednotlivé hlavní a záložní přistávací plochy pro každou variantu bojové činnosti;
- předpokládané rozdělení sil bojové techniky, materiálu a různých nákladů vrtulníkového výsadku na nakládací místa a jednotlivé vrtulníky.

Zvláštností je, že veškeré časy (doba) se uvádí k času ČV (čas vysazení), to je přistání prvních vrtulníků na přistávací plochy. Vzhledem k tomu, že při plánování bojového použití vrtulníkového výsadku není a nemůže být znám skutečný čas vysazení, uvádí se patřičná doba údajem ČV — (čas vysazení, mínus a potřebný počet minut).

6. Velení, spojení, součinnostní signály obsahuje schéma rádiového (radioreléového, linkového) spojení ve výchozím prostoru pro vysazení, během bojové přepravy vzduchem a po vysazení. Součinnostní signály (rádiové, optické) svým významem jsou zaměřeny k nastávající bojové činnosti a k jednotlivým součinnostním čarám.

Plánová tabulka vysazení

Poř. číslo	Útvar	Počet a typ vrtulníků				Letiště		Vzlet	Nakládací místo – číslo								Pohotovost ke vzletu (vzlet)	Let v minutách	Přistávací plocha – číslo								Poznámka
		Mi-4	Mi-8	Mi-6	Mi-24	Operační	Záložní		1	10	2	20	3	30	4	40			1	10	2	20	3	30	4	40	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28
1.	13. vrp	10			4			—80	—52	—54							—27/—22	20	—2	—1	—3	—4	—2	—2			
			9		4				—52	—53								14	—2	—1							
			12		4			—70									—21/—16										

Údaje ve sloupci 18 jsou dvojího významu. Čítatel uvádí požadovanou dobu ukončení nakládání a nasednutí vrtulníkového výsadku. Prakticky je to doba dosažení pohotovosti ke vzletu, která je totožná s pohotovostí číslo 1. Velitel vrtulníkového výsadku hlásí nadřazenému dosažení pohotovosti číslo 1. Velitel divize zpětně vydá signál k vysazení. Jmenovatel uvádí skutečnou dobu vzletu vrtulníkového pluku.

7. Týlové zabezpečení

a) zabezpečení municí:

- normy zvýšené zásoby munice pro jednotlivé zbraně (ženijní municí),
- normy spotřeby pro jednotlivé zbraně,
- nedotknutelná zásoba;

b) zdravotnické zabezpečení:

- zesílení praporečnického obvodu;
- zesílení rot zdravotnickým personálem a materiálem;

c) zabezpečení tahačů (terénní vozidla, motocykly);

d) zabezpečení chemickým materiálem;

e) technické zabezpečení.

Na plánu bojového použití vrtulníkového výsadku se dále uvádí profil trati letu vrtulníků (z výchozího prostoru vysazení do prostoru vysazení a vedení bojové činnosti), poměr sil a u každé varianty údaje ČV — Např. u varianty A je ČV —120, u varianty B je ČV —90. Z uvedeného vyplývá, že pokud velitel divize na základě vývoje situace na frontě rozhodne v 06.00 h pro vysazení podle varianty A, musí nejpozději do 4.00 h předat stanovený signál veliteli vrtulníkového výsadku a ostatním náčelníkům, kteří vysazení zabezpečují.

Bojové nařízení velitele divize se zpracovává souběžně s tvorbou plánu použití vrtulníkového výsadku.

Podle celkové situace, charakteru úkolu, předpokládané doby bojové činnosti a požadavků na zabezpečení vysazení a vedení boje, může být obsah rozdílný.

Bojové nařízení pro vrtulníkový výsadek zpravidla obsahuje:

1. Charakter bojové činnosti nepřítele v prostoru vysazení a vedení bojové činnosti vrtulníkového výsadku s důrazem na systém PVO, letiště obsazené stíhacím letectvem, jaderné zbraně (typ, druh), palebná postavení dělostřelectva, rozmístění záloh, které mohou účinně zasáhnout proti vrtulníkovému výsadku, jednotky teritoria a vojenské policie.

2. Složení vrtulníkového výsadku, posilové prostředky, nakládací místa (přistávací plochy) a bojový úkol ve variantách s uvedením času.

3. Zabezpečení bojové přepravy vzduchem, hodnota a způsob použití a podpory raketového vojska a dělostřelectva, letectva a ostatních druhů vojsk.

4. Který pluk bude postupovat do prostoru vysazení a vedení bojové činnosti vrtulníkového výsadku, předpokládaná doba bojové činnosti a sloučení s vlastními pozemními jednotkami. Způsob začlenění pozemního sledu vrtulníkového výsadku a předpokládané místo sloučení.

5. Opatření protivzdušné obrany, přímého zajištění ve vyčkávacím prostoru, během bojové přepravy vzduchem, při vysazení na přistávacích plochách a v průběhu bojové činnosti.

6. Systém spojení ve vyčkávacím prostoru, během bojové přepravy vzduchem a po vysazení, součinnostní čáry, místa setkání velitelů, organizace pořádkové služby, zdravotnického zabezpečení, shromáždění bojové a poškozené techniky. Signály.

7. Opatření k materiálnímu, technickému a zdravotnickému zabezpečení s důrazem na zvýšenou zásobu munice, stanovení normy spotřeby a nedotknutelnou zásobu. Způsob zdravotnického a technického zabezpečení, zabezpečení motorovými vozidly, spojovacím materiálem.

8. Stupně pohotovosti vrtulníkového výsadku ve vyčkávacím prostoru.

Plán organizace součinnosti se zpracovává souběžně při tvorbě základních bojových dokumentů pro bojové použití vrtulníkového výsadku. Součinnost může být organizována na mapách a je-li dost času v terénu, který odpovídá prostoru nastávající bojové činnosti vrtulníkového výsadku, nebo na make-tách terénu, plastických plánech, stolech a leteckých snímcích.

Proto musí velitel na organizaci součinnosti s vrtulníkovým výsadkem vyčlenit co nejvíce času. Není správné organizovat součinnost v omezeném čase, který ovlivňuje stupeň propracování řady závažných součinnostních úkolů a otázek.

Veliteli vrtulníkového výsadku a náčelníkům druhů vojsk divize musí být po ukončení organizace součinnosti naprosto jasný způsob plnění úkolů ve prospěch vrtulníkového výsadku co do prostoru, času, délky a hodnoty. Jen tak vytvoříme reálné podmínky pro vysazení vrtulníkového výsadku a splnění jeho úkolu.

V závěru chci zdůraznit, že obsahové zaměření bojové dokumentace pro vrtulníkový výsadek je velmi variabilní. Z toho důvodu budeme věnovat zvýšenou pozornost obsahové náplni, aby se předcházelo případné duplicitě údajů.

Dosavadní zkušenosti dokazují, že tvůrce bojové dokumentace musí při zpracování postupovat takovým způsobem a zodpovědností, že půjde společně s vrtulníkovým výsadkem plnit úkol do týlu nepřítel.